

ตารางการใส่ปุ๋ยกาแฟโรบัสต้า

ปีที่ 1

ปีที่ 1	ปุ๋ยที่ใช้
หลังปลูก พืชตัวแล้ว จึงเริ่มให้และให้ทุก 1-2 เดือน ในช่วงที่ยัง มีฝน	☞ ยูเรีย : 18-46-0 : 0-0-60 1 : 1 : 1 ผสมกันให้ครั้งละ 25-30 กรัมต่อต้น ☞ ปุ๋ยอินทรีย์ 1-2 กก. ต่อต้น ใส่ห่างจาก ต้นประมาณ 30 ซม. ใส่เป็นวงรอบ โคนต้น พรุนให้เข้ากับดิน ใส่ 1 ครั้ง ต่อปี ให้ช่วงไหนก็ได้

ถ้าดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำให้ใส่เพิ่มได้ถึง 50 กรัมต่อต้นต่อครั้ง

ปีที่ 2

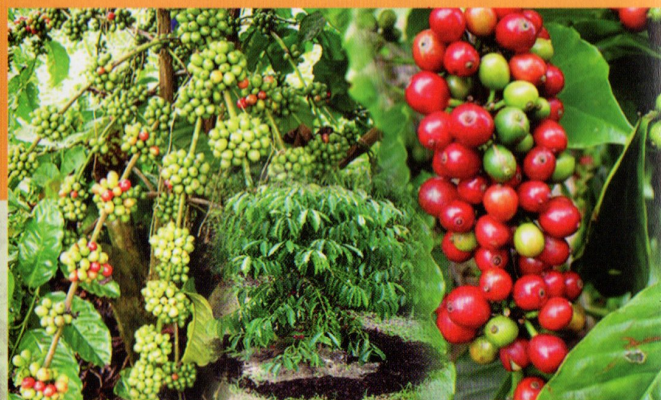
ปีที่ 2	ปุ๋ยที่ใช้
เริ่มให้เมื่อฝนตกครั้ง แรก และให้ทุก 1-2 เดือน ช่วงที่ยังมีฝน	☞ ยูเรีย : 18-46-0 : 0-0-60 1 : 1 : 1 ผสมกันให้ครั้งละ 30-50 กรัมต่อต้น ☞ ปุ๋ยอินทรีย์ 1-2 กก. ต่อต้น ใส่ห่างจาก ต้นประมาณ 30 ซม. ใส่เป็นวงรอบ โคนต้น พรุนให้เข้ากับดิน ใส่ 1 ครั้ง ต่อปี ให้ช่วงไหนก็ได้

ปีที่ 3 เป็นต้นไป

เดือน	ปุ๋ยที่ใช้	อัตราที่ใช้ต่อต้น
เม.ย หรือ พ.ค. (ฝนแรก)	ยูเรีย 18-46-0 0-0-60	60 กรัม 60 กรัม 60 กรัม
ก.ค. (หลังจากครั้งที่แล้ว 2 เดือน)	ยูเรีย 0-0-60	60 กรัม 60 กรัม
ก.ย. (หลังจากครั้งที่แล้ว 2 เดือน)	ยูเรีย 0-0-60	60 กรัม 60 กรัม
ธ.ค. (หลังเก็บเกี่ยว)	ยูเรีย 0-0-60 ปุ๋ยคอก/ปุ๋ยหมัก ปุนขาว/โดโลไมต์	60 กรัม 60 กรัม 3-5 กก. 0.5-1 กก.

หมายเหตุ : - ต้นที่มีผลดกมาก ให้เพิ่มปุ๋ยเคมีอีก 25-50%
- ใส่ปุ๋ยอัตรานี้ จะได้ผลผลิตเมล็ดแห้งประมาณ 250 กก./ไร่
หรือ 1.5 กก./ต้น (ระยะปลูก 3x3 ม.)

จัดทำโดย :

- ดร.สุรรัตน์ ปัญญาโคตะ
- น.ส.ปานทกัย นพชินวงศ์
- นายศุภรัฐ เลี้ยวเจียง

พิมพ์ครั้งที่ : 2 ปี 2554 จำนวน 4,000 แผ่น

ศูนย์วิจัยพืชสวนชุมพร ต.วิสัยใต้ อ.สวี จ.ชุมพร 86130

โทร: 077-556 073 โทรสาร: 077-556 026

เอกสารแนะนำ

การใส่ปุ๋ยกาแฟโรบัสต้า

โครงการปรับโครงสร้างสินค้ากาแฟแบบครบวงจร
กิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
และลดต้นทุนการผลิต

ศูนย์วิจัยพืชสวนชุมพร
สถาบันวิจัยพืชสวน
กรมวิชาการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หลักการให้ธาตุอาหารแก่กาแฟ

กาแฟเป็นพืชที่มีผลอยู่บนต้นนานประมาณ 10-11 เดือนต่อปี (ตั้งแต่ ธ.ค.-ต.ค.) ตลอดช่วงฤดูฝนต้นกาแฟต้องการธาตุอาหารสูงมาก ดังนั้นจึงต้องใส่ปุ๋ยอย่างสม่ำเสมอ และเมื่อเก็บเกี่ยวแล้วต้องใส่ปุ๋ยบำรุงดินเพื่อให้ต้นแข็งแรง มีอาหารสะสมไว้เพื่อให้สร้างผลผลิตที่ดีในปีถัดไปด้วย

ความต้องการธาตุอาหารของกาแฟ

ธาตุอาหารที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของกาแฟ มีทั้งหมด 13 ธาตุ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1) **ธาตุอาหารหลัก** กาแฟต้องการในปริมาณมาก ได้แก่ ไนโตรเจน (N) ฟอสฟอรัส (P) และโพแทสเซียม (K)

2) **ธาตุอาหารรอง** กาแฟต้องการในปริมาณมากรองลงมา ได้แก่ แคลเซียม แมกนีเซียม และกำมะถัน ซึ่งแคลเซียมกับแมกนีเซียม นั้นมักได้จากสารที่ใช้ในการปรับสภาพดิน เช่น ปูนขาว โดโลไมต์ เป็นต้น

3) **จุลธาตุ** กาแฟต้องการในปริมาณน้อย แต่มีความสำคัญไม่น้อยกว่าธาตุหลัก ได้แก่ แมงกานีส สังกะสี โบรอน เหล็ก คลอไรด์ ทองแดง และโมลิบดีนัม

หน้าที่ของธาตุอาหารหลัก

● **ไนโตรเจน (N: เอ็น)** — ปุ๋ยตัวหน้า ช่วยในการเจริญเติบโตของกิ่ง ก้าน ต้น ใบ ช่วยการสังเคราะห์แสง ควรใช้ 46-0-0

● **ฟอสฟอรัส (P: พี)** — ปุ๋ยตัวกลาง ช่วยในการเติบโตของราก การออกดอก การสุกของผล ควรใช้ 18-46-0, 0-46-0

● **โพแทสเซียม (K: เค)** — ปุ๋ยตัวท้าย ช่วยให้ผลเติบโต มีคุณภาพดี และต้นแข็งแรง ทนทานต่อโรค ควรใช้ 0-0-60, 0-0-50

ปุ๋ยที่กาแฟต้องการ

ธาตุอาหารที่กาแฟต้องการทั้ง 13 ธาตุ ควรให้ในรูป ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยชีวภาพ และปุ๋ยเคมี โดยใช้ร่วมกันทั้ง 3 ชนิด

1) **ปุ๋ยอินทรีย์** ที่ใช้กันทั่วไป ได้แก่ ปุ๋ยคอกจากมูลสัตว์หรือปุ๋ยหมัก ช่วยบำรุงดิน ช่วยให้จุลินทรีย์ในดินทำงานได้ดีขึ้น ทำให้โครงสร้างดินดี ดินดูดซับน้ำได้ดีขึ้น ดินร่วนซุยเหมาะแก่การเจริญของรากพืช นอกจากนี้ปุ๋ยอินทรีย์ยังเป็นปุ๋ยที่ให้ธาตุอาหารรองและจุลธาตุแก่ดิน

ควรใส่ปุ๋ยอินทรีย์ประมาณ 3-5 กิโลกรัมต่อต้น โดยใส่ครั้งเดียว หลังเก็บเกี่ยวพร้อมการใส่ปุ๋ยเคมี โดยพรวนเป็นแถบแคบๆ บริเวณชายพุ่มรอบต้น (เข้าหาด้านในทรงพุ่ม) ใส่ปุ๋ยเคมี แล้วกลบด้วยปุ๋ยอินทรีย์

2) **ปุ๋ยชีวภาพ** เป็นปุ๋ยที่มีจุลินทรีย์ที่ช่วยส่งเสริมการเจริญเติบโตของรากพืช โดยอาศัยอยู่บริเวณรากหรือในรากพืช ช่วยเพิ่มพื้นที่ผิวในการดูดน้ำและธาตุอาหาร และช่วยให้พืชทนทานต่อโรครากเน่าได้ เช่น ปุ๋ยชีวภาพไมโคไรซาจากกาแฟของกรมวิชาการเกษตร ใช้เพียง 1 ข้อนโต๊ะ โรยรอบโคนต้นขณะที่ดินขึ้น

3) **ปุ๋ยเคมี** เป็นปุ๋ยที่มีต้นกำเนิดมาจากสิ่งไม่มีชีวิต เช่น แร่ธาตุหรือเกลือที่สะสมตามธรรมชาติ ได้มาโดยการขุดหรือผลิตจากโรงงาน เป็นปุ๋ยที่ให้ธาตุอาหารในปริมาณมาก

ข้อควรระวังในการใส่ปุ๋ยอินทรีย์

● **ปุ๋ยคอกสด:** ไม่ควรใส่ถูกต้นโดยตรง เพราะอาจทำให้ต้นกาแฟเล็กไหม้ตายได้ และมีข้อเสียที่อาจมีเมล็ดวัชพืชติดมาแพร่ในสวนได้

● **แกลบกาแฟ:** ถ้าโรยหนาเกินไปและใกล้โคนต้น จะทำให้ร้อนต้นอาจตายได้

● **วิธีที่ดีที่สุด** คือ เอาแกลบกาแฟและปุ๋ยคอกมาทำปุ๋ยหมักก่อนนำไปใช้ ในการทำปุ๋ยหมักกองปุ๋ยจะเกิดความร้อน ช่วยฆ่าเชื้อโรคและเมล็ดวัชพืชได้ นอกจากนี้การทำปุ๋ยหมักยังเป็นการช่วยกำจัดสิ่งเหลือใช้ เช่น หนุ่ย ใบไม้และเศษพืชต่างๆ ด้วย

วิธีการใส่ปุ๋ยเคมี

ควรใส่ปุ๋ยเมื่อดินขึ้น แต่ไม่แฉะ หรือหลังจากฝนตกไปแล้ว 1-2 วัน ควรให้ปริมาณน้อยแต่บ่อยครั้ง ดีกว่าการให้ในปริมาณมากแต่น้อยครั้ง

พื้นที่ราบ

● ปุ๋ย 18-46-0 หว่านใต้ทรงพุ่มให้ทั่วจนถึงชายพุ่ม

● ปุ๋ยยูเรีย และ ปุ๋ย 0-0-60 ใส่เป็นวงรอบชายพุ่มต้น โดยพรวนดินเป็นแถบแคบๆ ใส่ปุ๋ยเคมีแล้วกลบด้วยปุ๋ยอินทรีย์หรือดิน

พื้นที่ลาดชัน

● ปุ๋ยยูเรีย ปุ๋ย 0-0-60 และปุ๋ย 18-46-0 ให้ใส่ปุ๋ยที่ชายพุ่มต้นกาแฟด้านที่ไหล่สูง โดยขุดหลุมลึก 5-10 ซม. จำนวน 2-3 จุด ใส่ปุ๋ยแล้วกลบดินให้แน่น

ข้อสังเกตในการใส่ปุ๋ยเคมี

● พืชจะตอบสนองต่อธาตุอาหารที่ใส่เมื่อดินขาดธาตุนั้น หรือมีธาตุนั้นยังไม่พอเพียง เช่น ใบเขียวมากขึ้น

● ถ้าใส่ปุ๋ยตามที่ควรใส่ให้แล้วพืชไม่ตอบสนอง แสดงว่า อาจขาดธาตุตัวอื่น (ไม่ใช่ตัวที่ใส่) หรือธาตุตัวที่ใส่ให้มีพอแล้วในดิน แต่รากพืชดูดเอาไปใช้ไม่ได้ หรืออาจเกิดจากพืชไม่เหมาะสม หรือระบบรากของพืชเสียหาย

